

1.1 මතය

ශ්‍රී ලංකා බැංකුව හා පාලි විශ්වවිද්‍යාලයේ අර්ථසාධක අරමුදලේ 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(3) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

අරමුදලේ 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, අරමුදල අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය අරමුදල ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා අරමුදලේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

අරමුදලේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16 (1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, අරමුදලේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය කෙරේ.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතික වීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි බලපෑමක් විය හැකි බව අපේක්ෂා කෙරේ.

මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. තවද,

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් හඳුනාගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නාවූ අවදානම් මඟහරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. වරදක් නිසා සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවක් හේතුවෙන් සිදුකරන ලද ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයක් හඳුනා නොගැනීම මගින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුස්සන්ධානය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, වේතනාන්විත මඟහැරීම හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟහැරීම වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.
- අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අරමුදලේ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලද නමුත්, අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.
- කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය සහ යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල හා සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම්වල සාධාරණත්වය ඇගයීම.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් අරමුදලේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා අරමුදලේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතු වේ. මාගේ නිගමනයන් විගණකගේ වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබා ගන්නා ලද විගණන සාක්ෂි මත පදනම් වේ. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් විය හැකිය.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ අරමුදලේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පටිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව

හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;

- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ අරමුදලේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, අරමුදල ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය

ගනුදෙනු කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරිබලය සහිතව ක්‍රියාත්මක කිරීම, අදාළ වන වාර්තාකරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය වන පරිදි ගනුදෙනු සටහන් කිරීම සහ වත්කම් සඳහා ගිණුම් කටයුතුභාවය පවත්වාගෙන යාම, කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරි බලය සහිතව පමණක් වත්කම්වලට ප්‍රවේශ වීම, සටහන් කරන ලද වත්කම් සඳහා වූ ගිණුම්කටයුතුභාවය පවත්වා වත්කම් සමඟ සාධාරණ කාල වකවානුවලදී සැසඳීම සහ වෙනස්කම් ඇතොත් ඒවා සම්බන්ධයෙන් නිසි පියවර ගැනීම ආදිය සඳහා සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීමට ප්‍රමාණවත් “මනාලෙස සැලසුම් කරන ලද” අභ්‍යන්තර ගිණුම්කරණ පාලන පද්ධතියක් ආයතනය විසින් පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය වේ.

1.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
1981 අංක 74 දරන ශ්‍රී ලංකා බෞද්ධ හා පාලි විශ්වවිද්‍යාල පනත	(අ) 27 වගන්තිය පනතේ 27 වගන්තිය ප්‍රකාරව නියෝග සෑදීමේ බලය විශ්වවිද්‍යාලයේ පාලක සභාවට පවරා ඇති අතර, ඒ අනුව අරමුදලේ දායකයින්ට දායක ගිණුමේ ශේෂයෙන් සියයට 60 ක් පොලී රහිතව වසර 10 කින් ආපසු ගෙවීමේ පදනම මත ණයක් ලබාදීම සඳහා නියෝගයක් සකස් කර ගෙන තිබුණි. ඒ අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට රු. 80,839,945 ක් සේවකයින් 122 දෙනෙකුට ණය ලෙස ලබාදී තිබුණු අතර එම ණය සඳහා	අරමුදලේ වර්ධනයට බලපෑමක් සිදුවන බව පිළිගන්නා අතර ප්‍රතිපාදන කොමිෂන් සභා වක්‍රලේඛයට අනුකූලව නියෝග සකස් කර පාලක සභාවේ අනුමැතිය අනුව කටයුතු කර ඇත.	අරමුදල වර්ධනය කර ගැනීමට හැකි වන අයුරින් තීරණ ගැනීම සඳහා කළමනාකරණයේ අවධානය යොමු විය යුතු වීම.

කිසිදු පොලියක් අය නොකිරීම හේතුවෙන් අරමුදලේ වර්ධනයට එයින් අහිත කර බලපෑමක් සිදු විය හැකි බව නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) 29 (3) වගන්තිය

පාලක සභා තීරණයක් අනුව 2013 මාර්තු 20 දින සේවය අවසන් කළ නිලධාරියකු විසින් විශ්වවිද්‍යාලයට එරෙහිව පවරා තිබුණු නඩුවක් රු. 1,534,217 ක වන්දියක් ගෙවීමට යටත්ව සමයට පත්කර ගැනීමට විශ්වවිද්‍යාලය කටයුතු කර තිබුණු අතර ඔහුට ගෙවිය යුතුව තිබුණු සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් ප්‍රතිලාභ එම අවස්ථාවේදීම ගෙවා අවසන් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. පනතේ 29 (3) ප්‍රකාරව සේවය අවසන් කළ අවස්ථාවේ පැවති අදාළ නිලධාරියාගේ අර්ථසාධක ගිණුම වසා දමා ඊට අදාළ පොලියක් සමඟ ප්‍රතිලාභ ගෙවීමට කටයුතු කළ යුතුව තිබුණද ගෙවිය යුතු ශේෂය සම්බන්ධයෙන් පනතේ විධිවිධාන අනුව සෘජු සහ නිශ්චිත තීරණ ගැනීමට අපොහොසත් වීම හේතුවෙන් රු. 1,547,200 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසානය දක්වාම අඛණ්ඩව ණය හිමියකු වශයෙන් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ඉදිරියට ගෙන එමින් පැවතුණි.

පාලක සභාව විසින් විනය කමිටු පරීක්ෂණ පැවැත්වෙන බැවින් කිසිදු ගෙවීමක් සිදු නොකරන ලෙස තීරණය කර තිබුණි. 2015.11.18 දිනැතිව යොමු කළ 2015.11.17 දිනැති 363 වන පාලක සභා තීරණය අනුව 2013.03.20 දින සිට එම මහතා විශ්‍රාම ගත්වා ඇති බවට දන්වා ඇත. ඒ අනුව 2013.03.20 දිනට නැවත ගණනය කළ ඔහුගේ දායක මුදල් සහ පොලිය රු. 2,359,617 ක් වූ අතර ලබා ගත් ණය සඳහා අඩු කිරීම් සහ විශ්වවිද්‍යාලයට අයත් භාණ්ඩ භාර නොදීම මත අඩු කිරීම් සිදු කර 2015.12.02 දින සිට 2017.07.28 දින දක්වා ඔහුට අදාළ ගෙවීම් ලෙස 07 වරක් වෙක්පත් මගින් ගෙවීම් කිරීමට උත්සහ දරා ඇති නමුත් ඔහු විසින් එය ප්‍රතික්ෂේප කරමින් විශ්වවිද්‍යාලය වෙත නැවත යොමු කර ඇත.

පනතේ 29 (3) වගන්තිය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු වේ. ගෙවිය යුතු ශේෂය නිශ්චිතව තීරණය කර එය නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඇ) 30 වගන්තිය

2006 ජූලි 24 දින සේවයෙන් ඉල්ලා අස්වූ නිලධාරියකු ඉන් මාස දෙකකට පසුව නැවත සේවයේ පිහිටුවන ලෙස ඉල්ලා තිබූ නමුත් ඇය නැවත සේවයේ පිහිටුවා නොතිබුණි. ඉන් වසර තුනකට පසුව එනම් 2009 අප්‍රේල් 15 දින අදාළ නිලධාරියා ලිපියක් ඉදිරිපත් කරමින් තමා සේවයෙන් ඉවත්වන අවස්ථාවේ බඩුබාහිරාදිය භාර නොදුන් බැවින් සිය අර්ථසාධක අරමුදලෙන් සියයට 25 ක් රඳවාගෙන සියයට 75 ක් ලබා

2006.07.24 දින නිලධාරියෙකු සේවයෙන් ඉල්ලා අස් වූ ඇය නැවත සේවයෙහි පිහිටුවන ලෙස ඉල්ලා අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කර ඇති බව දන්වමින් 2006.10.10 දිනැතිව ඇයට හිමි අර්ථසාධක අරමුදල් භාර නොගන්නා බව දැනුම් දී ඇත. නැවත 2009.04.15 දිනැතිව අර්ථසාධක අරමුදලින් සියයට 75 ක් නිදහස් කරන මෙන් ඉල්ලීම මත එවකට සිටි නියෝජ්‍ය

නිලධාරියෙකු විශ්‍රාමයාමේදී හෝ ඉවත්ව යාමේදී නිලධාරියාට ගෙවිය යුතු අර්ථසාධක අරමුදලෙන්, අරමුදලට අයවිය යුතු මුදල් අයකරගෙන අර්ථසාධක අරමුදල් නිදහස් කිරීමට පනත ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

දෙන ලෙස ඉල්ලා තිබුණු අතර විශ්වවිද්‍යාලයද පනතේ 30 වන වගන්තිය අනුව කටයුතු නොකර නිලධාරීන්ගේ ඉල්ලීම අනුව කටයුතු කර තිබුණි. කෙසේ වුවද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වන විට වසර 13 ක් ගත වී තිබුණ ද නිලධාරීන් විසින් භාර නොදුන් භාණ්ඩ වෙනුවෙන් අයවිය යුතු අලාභය කොපමණද කීරණය වී නොතිබුණු අතර රඳවාගත් සියයට 25 ක ශේෂය අඛණ්ඩව ණය හිමියකු වශයෙන් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ දක්වා තිබුණි.

ලේඛකාධිකාරීගේ නිර්දේශය අනුව ඇයට හිමි අර්ථසාධක අරමුදලින් සියයට 75 ක මුදල ගෙවීමට එවකට සිටි ගරු මහෝපාධ්‍යායයන් වහන්සේ විසින් අනුමත කර ඒ අනුව ගෙවීම් කටයුතු සිදු කර ඇත. මේ සම්බන්ධව නඩුවක් විභාග වෙමින් පවතී.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. 24,842,087 ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු. 15,260,579 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. 9,581,508 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම වර්ධනයට ස්ථාවර තැන්පතු පොලී ආදායම වැඩිවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.